

Making our world more productive

Medicinsk syrgas för Hortons huvudvärk.

Patientinformation.

Linde: Living healthcare

Till dig som fått medicinsk syrgas för behandling av Hortons huvudvärk.

Den här informationsbroschyren är tänkt som stöd och hjälp till dig. Här kan du läsa om hur behandlingen går till och om hur syrgas kan hjälpa. Den förklarar också vilken utrustning som behövs och vilka tillbehör som finns att tillgå. Du hittar också praktisk information om förvaring och säker hantering.

Har du några frågor är du alltid välkommen att kontakta Linde Healthcare kundcenter på telefon 08-731 18 00.

Innehåll

Behandling av Hortons huvudvärk.	3
Hur går behandlingen till?.	4
Vilken utrustning behövs?.	4

Tillbehör	6
Så här gör du	8
Praktisk information	11

Behandling av Hortons huvudvärk.

Hortons huvudvärk behandlas antingen akut eller förebyggande. Syftet med den akuta behandlingen är att snabbt stoppa en pågående huvudvärksattack, medan den förebyggande används för att minska antalet attacker eller förhindra att de kommer alls. Störst effekt får du genom att kombinera dessa två metoder.

Akut behandling

Hortons huvudvärksattacker är extremt smärtsamma, därför är det viktigt med akut behandling som snabbt lindrar eller avbryter anfallen.

Medicinsk syrgas och triptaner är de två effektivaste och mest studerade akuta metoderna. Vid en svår form av Hortons huvudvärk med många attacker per dygn kan du kombinera medicinsk syrgas med triptaner för att öka effekten av behandlingen.

Om du har fler än två huvudvärksattacker per dygn är risken att triptankonsumtionen blir för hög, då är syrgas ett bra alternativ.

Medicinsk syrgas

Medicinsk syrgas är en av de effektivaste metoderna för att behandla akuta attacker av Hortons huvudvärk. Den bidrar till att huvudvärken upphör eller lindras i 70 procent av fallen.

När du andas in ren syrgas transporteras mer syre till kroppens alla vävnader. Det gör att syremättningen i blodet ökar, vilket lindrar smärtan.

När syrenivån i artärblodflödet till hjärnan blir högre, drar blodkärlen ihop sig. Det bidrar till att smärtan vid attacken försvinner helt eller delvis efter ca 15 minuter.

Hur går behandlingen till?

Behandlingen har störst effekt om den påbörjas så fort du känner ett första tecken på en huvudvärksattack. Under 15–20 minuter, eller tills huvudvärken släpper, andas du in 100 procent ren syrgas. För vissa hjälper syrgasen omedelbart och lindrar attacken direkt, medan den för andra tar udden av smärtan och gör den mer uthärdlig. Om du inte känner någon förbättring alls efter 20 minuter ska du avbryta behandlingen.

Biverkningar

Huvudvärksattackerna vid Hortons är frekventa och kan komma flera gånger per dygn. Fördelen med syrgas är att du kan upprepa behandlingen så många gånger du behöver. Förutom muntorrhet ger syrgasen inga biverkningar så länge du använder den enligt din läkares ordination. Behandlingen passar även gravida och ammande.

Vilken utrustning behövs?

Syrgasbehandlingen sköter du på egen hand utifrån din läkares instruktioner. Syrgasen levereras hem i en flaska tillsammans med de tillbehör som behövs för behandlingen.

Flaskor

Syrgasflaskorna kallas LIV® (Linde Integrated Valve) och finns i tre olika storlekar beroende vilket behov du har. Hur ofta huvudvärksattackerna kommer och hur långa attackerna är, avgör hur mycket syrgas som går åt.

LIV Maxi 10 L En flaska som rymmer 2100 liter syrgas. Den räcker länge och passar för användning i hemmet.

LIV Mini 1,1 L och 2 L Syrgasen finns också i mindre flaskor som rymmer 230 respektive 420 liter. De kan du enkelt bära med dig och fungerar bra när du till exempel behöver syrgas på jobbet.

Hortons demand

Syrgasen andas man in genom en utrustning som heter Hortons demand. Den är särskilt framtagen för patienter med Hortons huvudvärk och består av en så kallad demand-ventil. Ventilen har en ansiktsmask eller ett munstycke som kopplas till syrgasflaskan. Här kan du själv välja om du vill använda dig av ansiktsmasken eller munstycket, beroende på vad som känns mest bekvämt.

Demand betyder att syrgasflödet triggas av den egna andningen. Det innebär att storleken på andetaget och hur ofta du andas styr syrgasmängden du får i dig.

LIV Maxi 10 L

LIV Mini 2 L

LIV Mini 1,1 L

Tillbehör.

Vagn och ryggsäck är två tillbehör som gör det lättare att transportera flaskan. De ingår dock inte i läkemedelsförmånen och finns inte på apote-

ket. Utan du kan beställa dem genom din förskrivande klinik eller direkt från Linde Healthcares Kundcenter. Ange artikelnummer vid beställning.

LIV 1,1 L: Ryggsäck (Artikelnummer 331840)

LIV 2 L: Ryggsäck (Artikelnummer 332456)
Vagn (Artikelnummer 332457)

LIV Maxi 10 L: Gasflaskkärra (Artikelnummer 308570)
Bygel med rem (Artikelnummer 301551)

Så här gör du.

Före användning

- kontrollera att det finns gas i flaskan genom att titta på tryckmätaren (1)
- se till att flödesväljaren (2) är inställd på noll (Hortons demand-ventilen kräver inte någon flödesinställning)
- anslut slangen till snabbkopplingsuttaget, se bild längst ned (3) öppna avstängningsventilen (4) helt (vrid moturs mot plustecknet)

Användning

Sätt dig gärna lite framåtlutad och börja med att dra 3–4 djupa och långsamma andetag. Andas där- efter i normal takt genom ansiktsmasken eller via munstycket. Fortsätt tills du blir smärtfri. Om du inte känner någon effekt efter 15–20 minuter bör du avbryta behandlingen.

- sitt framåtlutad
- dra 3–4 långsamma andetag
- andas i normal takt genom masken/munstycket
- andas tills du blir smärtfri
- avbryt efter 15–20 min om effekten uteblir

3) Snabbkoppling: Så här ansluter du Hortons demand-ventil till snabbkopplingsuttaget

Efter användning

1. Stäng av gastillförseln från flaskan genom att vrida avstängningsventilen medurs mot minustecknet.

2. Tryck på »Press to test« på demand-ventilen och släpp ut den syrgas som finns kvar i slangen.

3. Tryck in den vita låsringen på ventils snabbkoppling och ta loss slangen.

Praktisk information.

Vad kostar det?

Medicinsk syrgas och Hortons demand är godkänt av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) och ingår i högkostnadsskyddet. Det innebär att läkemedlet är subventionerat via skattemedel och aldrig kommer överstiga taket för högkostnads-skyddet per år.

Hur levereras syrgasen?

Din läkare skriver ut syrgasen och Hortons demand på recept. Därefter kontaktar du ditt apotek och berättar vilken adress syrgasen ska levereras till.

Så beställer du mer

På syrgasflaskan sitter en tryckmanometer som indikerar hur mycket syrgas som finns kvar. När gasen börjar ta slut kontaktar du ditt apotek för att beställa mer. Nya ansiktsmasker, filter och munstycken beställs kostnadsfritt genom Linde Healthcares kundcenter.

Ytterligare stöd

migran.org För dig som lider av Hortons huvudvärk finns en patientförening som ingår i Migränförbundet. Gå in på migran.org och läs mer.

[Facebook](#) Här finns grupper som kan vara till stöd. Om du söker på Hortons huvudvärk hittar du svenska grupper.

hortonshuvudvarvark.com För mer information om sjukdomen och om olika behandlingar.

Så hanterar du flaskan hemma

- När du har syrgasflaskor hemma eller på din arbetsplats ska det alltid finnas en varnings-skylt för att informera räddningstjänsten om det skulle börja brinna. Skylten ska sitta på insidan av ytterdörren, 50 cm från nederkanten.
- Använd inte syrgasen till något annat än vad den ordinerats för och använd bara de kopplin-gar som är avsedda för medicinsk syrgas.
- Rökning och öppen eld är förbjuden i det rum där syrgasbehandling pågår.
- Lägg aldrig en syrgasmask eller ett munstycke direkt på textilier, till exempel kläder eller sängkläder, när syrgasen är på. Syrgas kan "mätta" textilierna och göra dem lättantändliga och brandfarliga. Textilier som du misstänker är syrgasmättade måste skakas och vädras ordentligt. Det räcker inte att bara lufta dem.
- Använd inte brödrost, hårfön eller liknande utrustning med glödtråd under pågående syrgasbehandling.
- När utrustningen inte används ska den vara avstängd.
- Vid brand – stäng av utrustningen.

Har du medicinska frågor som rör din behandling ska du kontakta din förskrivande läkare eller klinik. Om du har frågor kring utrustning eller tillbehör kan du vända dig till Linde Healthcare kundcenter. Skriv till healthcare.se@linde.com eller ring 08-731 18 00.

Vid frågor om beställning och leverans ska du vända dig till ditt apotek.

Vänd dig till oss.

Linde Healthcare arbetar för att ständigt utveckla produkter och tjänster för sjukvården. Vi levererar läkemedelsgaser, utrustning och utbildar i hantering och användning. Våra medicinska gaser klassas som läkemedel – de tillverkas och distribueras i enlighet med såväl europeiska regelverk som svenska lagar och förordningar. Vi var först med att registrera medicinskt oxygen som läkemedel (Sverige 2005).

Linde Healthcare är en del av Linde plc som finns representerad i över 100 länder. Den svenska organisationen ingår juridiskt i Linde Gas AB. Mer information om oss samt våra produkter och tjänster hittar du på www.linde-healthcare.se

Linde Healthcares kundcenter

Linde Healthcares kundcenter svarar på frågor, tar emot beställningar och koordinerar alla leveranser.

Öppettider vardagar 8.00–16.00

healthcare.se@linde.com

Telefon 08-731 18 00

Linde Gas AB

Linde Healthcare, Rättarvägen 3, 169 68 Solna

Telefon 08-731 10 00, www.linde-healthcare.se

CONOXIA® medicinsk oxygen 100 %, medicinsk gas, komprimerad (syrgas). **OTC**. Ingår i läkemedelsförmånen vid receptförskrivning. **ATC-kod:** V03AN01. **Indikation: Normobar syrgas:** Behandla/förebygga akut och kronisk hypoxi oavsett genes. Del i färskgasflödet vid anestesi eller intensivvård. Drivgas vid nebulisatorbehandling. Första hjälpen-behandling med 100 % syrgas vid dykarsjuka. Dessa indikationer gäller för alla åldersgrupper. Samt akut attack av Hortons huvudvärk (cluster headache). Denna indikation gäller endast för vuxna. **Hyperbar syrgas (HBO):** För behandling av dykarsjuka, luft/gas-embolier av annan genes. Vid kolmonoxidförgiftning. Som tilläggsbehandling vid osteoradionekros, clostridium-myonekros (gasgangrän). Behandlingen kan användas i alla åldersgrupper. För varningar, begränsningar och övrig information se fass.se. Senaste översyn av produktresumé: 2021-10-29.

© CONOXIA och LIV är registrerade varumärken som tillhör Linde plc och dess dotterbolag. © Copyright 2022, Linde plc.